

prima instanță: M. Gavriliță
instanța de recurs: N. Budăi, A. Nogai, V. Pruteanu
instanța de revizuire: N. Budăi, I. Muruianu, V. Efros

dosarul nr. 2r-373/18

DECIZIE

25 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Luiza Gafton

examinând recursul declarat de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării
Regionale și Mediului din Republica Moldova

în cauza civilă la cererea Societății pe Acțiuni „Avicola Bucovăț” împotriva
Societății pe Acțiuni „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” cu privire
la întoarcerea executării hotărârii judecătorești

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 1 februarie 2018 prin care a
fost respinsă cererea de revizuire depusă de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării
Regionale și Mediului din Republica Moldova ca fiind inadmisibilă

constată:

La 2 mai 2012, SA „Avicola Bucovăț” a depus cerere împotriva
SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” cu privire la întoarcerea
executării.

În motivarea acțiunii a invocat că prin încheierea Judecătoriei Strășeni din
22 iunie 1998 a fost admisă cererea SA „Combinatul de Produse Cerealiere din
Chișinău” cu privire la transmiterea averii în natură, care aparținea cu drept de
proprietate SA „Avicola Bucovăț”, în sumă totală de 6050000 lei.

Susține că prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 aprilie 2009 a fost
admisă cererea de revizuire a SA „Avicola Bucovăț” și casată încheierea
Judecătoriei Strășeni din 22 iunie 1998.

Ca urmare, SA „Avicola Bucovăț” a contestat actele juridice încheiate de
SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”, prin care au fost înstrăinate
bunurile imobile și mobile obținute în baza încheierii Judecătoriei Strășeni din
22 iunie 1998, solicitând revendicarea acestor bunuri.

Astfel, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 11 noiembrie 2010 a fost admis recursul declarat de SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” și cererea de alăturare la recurs depusă de SRL „Avicola - Shaver”, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 3 iunie 2010 și hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 27 februarie 2009 și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă acțiunea SA „Avicola Bucovăț” și SRL „Emis Consulting” împotriva SRL „Donaris”, SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”, SRL „Avicola - Shaver” și ÎS „Cadastru” cu privire la recunoașterea nulității actelor juridice, radierea înscrierilor din Registrul Bunurilor Imobile și revendicarea proprietății.

Cu referire la prevederile art. 157 alin. (2) și 158 alin. (4) Cod de executare, evidențiază că deoarece bunurile imobile și mobile obținute de SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”, în baza încheierii menționate, nu pot fi restituite în natură, SA „Avicola Bucovăț” dispune de dreptul de a solicita încasarea contravalorii acestor bunuri, stabilită la data întoarcerii executării.

Ținând cont de faptul că valoarea bunurilor menționate nu este posibilă de a fi stabilită, consideră necesară numirea unei expertize de evaluare a prețului lor real de piață.

Declară că bunurile litigioase, la moment, aparțin SRL „Avicola - Shaver”, prin urmare, este necesară obligarea ultimei de a asigura accesul la bunurile menționate pentru efectuarea expertizei.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 157, 158 Cod de executare, art. 148 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, întoarcerea executării încheierii Judecătoriei Strășeni din 22 iunie 1998 prin încasarea de la SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” în favoarea SA „Avicola Bucovăț” a contravalorii bunurilor imobile și mobile primite în baza acestei încheieri, stabilită la data întoarcerii executării.

Prin încheierea Judecătoriei Strășeni din 22 aprilie 2013 a fost admisă cererea SA „Avicola Bucovăț” către SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” privind întoarcerea executării încheierii Judecătoriei Strășeni din 22 iunie 1998.

A fost încasat de la SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” în folosul SA „Avicola Bucovăț” suma de 25061854 lei, ce constituie contravaloarea stabilită la data întoarcerii executării, a bunurilor imobile și mobile transmise SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” în proprietate în baza încheierii Judecătoriei Strășeni din 22 iunie 1998.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 2 iulie 2013 a fost respins recursul declarat de SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” ca fiind neîntemeiat și menținută încheierea Judecătoriei Strășeni din 22 aprilie 2013.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2013 a fost respinsă cererea de revizuire depusă de SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” ca fiind inadmisibil.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 30 octombrie 2013 a fost respins recursul declarat de SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” și menținută încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2013.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 31 iulie 2014 a fost respinsă cererea de repunere în termen a cererii de revizuire și cererea de revizuire depuse de SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” ca fiind tardivă și inadmisibilă.

Prin decizia Curții Supreme de Justiției din 10 septembrie 2014 a fost respins recursul declarat de SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” și menținută încheierea Curții de Apel Chișinău din 31 iulie 2014.

La 11 septembrie 2017, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului din RM a depus cerere de revizuire a deciziei Curții de Apel Chișinău din 2 iulie 2013, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei supuse revizuirii, atragerea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului din RM la proces în calitate de intervenient accesoriu și emiterea unei hotărâri de respingere a acțiunii SA „Avicola Bucovăț”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 1 februarie 2018 a fost respinsă cererea de revizuire depusă de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului din RM ca fiind inadmisibilă.

Nefiind de acord cu soluția instanței de revizuire, la 12 martie 2018, prin intermediul Oficiului Poștal, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului din RM a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 1 februarie 2018, pronunțarea unei noi decizii, prin care să fie admisă cererea de revizuire, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 2 iulie 2013, atras Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului din RM în proces în calitate de intervenient accesoriu, emiterea unei hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” este o întreprindere cu capital social majoritar de stat, unde statul, prin intermediul Agenției Proprietății Publice, deține 79,62 %. Pachetul de acțiuni al statului se află în gestiunea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului din RM, în temeiul contractului de cesionare (transmitere) nr. 12/06 din 4 iunie 2010 a exercitării drepturilor de acționar și de administrare a proprietății de stat și a contractului de cesionare (transmitere) nr. 1/06 din 3 august 2015 a exercitării drepturilor de acționar și de administrare a proprietății de stat.

Consideră că, în vederea reparării prejudiciului cauzat statului în mărime de 101570000 lei, este necesar de revizuit decizia Curții de Apel Chișinău din 2 iulie 2013, fără de care nu ar fi fost posibilă prejudicierea statului.

Sușține că circumstanța esențială a pricinii care nu a fost cunoscută revizuentului, este raportul care a stat la baza emiterii încheierii Judecătorei Strășeni din 22 aprilie 2013 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 2 iulie 2013, fiind unul ilegal și cu care a făcut cunoștință recent.

Evidențiază că la materialele dosarului nu există nicio confirmare a faptului că Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului din RM sau Agenției Proprietății Publice le-a fost adus la cunoștință conținutul și dispozitivul încheierii Judecătorei Strășeni din 22 aprilie 2013 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 2 iulie 2013.

Notează că Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului din RM, în baza contractelor de cesionare nr. 12/06 din 4 iunie 2010 și nr. 1/06 din 3 august 2015, a preluat funcția de administrare a proprietății de stat, prin urmare, este imposibil să facă cunoștință cu toate actele de înstrăinare, gaj, cesiune a bunurilor statului, fapt ce explică de ce a aflat despre litigiul în cauză din plângerea primită de la SRL „Alum Sistem”, înregistrată cu nr. de intrare 28R din 4 august 2017.

Astfel, consideră că Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului din RM este în termenul legal pentru depunerea cererii de revizuire.

Declară că suma stabilită de instanțele ierarhic inferioare, în calitate de contravaloare a bunurilor transmise SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”, este exagerat de mare, fiind depășită cu mult contravaloarea reală a bunurilor menționate.

Menționează că Raportul de evaluare a CNEJ nr. 2222 din 6 noiembrie 2012, prezentat de SA „Avicola Bucovăț”, prin care s-a stabilit că valoarea bunurilor imobile litigioase constituie 31089944 lei, este ilegal.

Afirmă că instanța de judecată trebuia să ia în considerație valorile din Raportul de evaluare efectuat de Centrul Tehnic Internațional „CTI Print” din anul 1998, prin care a fost stabilită valoarea de piață a bunurilor imobile, la situația din 6 noiembrie 2012, în sumă de 7705045 lei.

Consideră că instanța de fond și instanța de apel au interpretat în mod eronat legea, deoarece întoarcerea executării nu poate avea loc.

Or, cu referire la prevederile art. 157 alin. (1) Cod de executare, hotărârea Judecătorei Economice de Circumscripție din 17 decembrie 1997, prin care a fost încasată suma de 6028090 lei din contul SA „Avicola Bucovăț” în beneficiul SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”, nu a fost anulată și este în vigoare.

Cu referire la prevederile art. 449 lit. c) CPC, a invocat că Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului din RM deține 79,62 % din acțiunile SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”, prin urmare, decizia Curții de Apel Chișinău din 2 iulie 2013, lezează în mod evident drepturile Ministerului.

Consideră că instanța de apel a emis decizia din 2 iulie 2013 cu privire la drepturile Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului din RM, în contextul în care acesta nu a fost implicat în proces.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii motivate a fost expediată în adresa părților la 21 februarie 2018, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 59 Vol. III), careva date care ar confirma recepționarea acestuia de către recurent la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 1 februarie 2018 este depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din materialele dosarului, la 11 septembrie 2017, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului din RM a depus cerere de revizuire a deciziei Curții de Apel Chișinău din 2 iulie 2013 (f. d. 153 – 158 Vol. II).

Ca urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 1 februarie 2018 a fost respinsă cererea de revizuire depusă de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului din RM ca fiind inadmisibilă.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că Curtea de Apel Chișinău corect a respins cererea de revizuire depusă de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului din RM ca inadmisibilă.

În conformitate cu prevederile art. 451 CPC cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Conform art. 449 lit. c) CPC, revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Iar potrivit art. 450 lit. c) CPC, în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele respective – în cazul prevăzut la art. 449 lit. c).

Cu referire la normele legale citate, la caz se constată că revizuentul, solicitând revizuirea deciziei Curții de Apel Chișinău din 2 iulie 2013, a invocat drept temei de revizuire faptul că instanța de recurs a emis decizia fără ca Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului din RM să cunoască despre actele judecătorești emise și să fie antrenat în proces în calitate de intervenient accesoriu.

În acest sens, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține drept justă concluzia Curții de Apel Chișinău în sensul că cererea de revizuire depusă la 11 septembrie 2017 este inadmisibilă.

Or, materialele cauzei denotă cu certitudine că SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” este o întreprindere cu capital social majoritar de stat, unde statul, prin intermediul Agenției Proprietății Publice, deține 79,62 %, iar pachetul de acțiuni al statului se află în gestiunea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului din RM, fapt ce rezultă din contractul de cesionare (transmitere) nr. 12/06 din 4 iunie 2010 a exercitării drepturilor de acționar și de administrare a proprietății de stat (f. d. 174 – 176 Vol. II) și din contractul de cesionare (transmitere) nr. 1/06 din 3 august 2015 a exercitării drepturilor de acționar și de administrare a proprietății de stat (f. d. 177 – 179 Vol. II).

Mai mult că, prin scrisoarea nr. 18/2-302 din 3 iunie 2014 adresată Procurorului General al RM se constată că Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului din RM l-a informat despre două probleme majore la care este expusă SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”, făcând referire și la actele judecătorești emise în privința întoarcerii executării, inclusiv și revizuirea cărui se solicită (f. d. 7 – 9 Vol. III).

Drept urmare, instanța de apel întemeiat a constatat că cererea de revizuire a fost depusă peste termenul legal de 3 luni, prevăzut de art. 450 lit. c) CPC.

În acest context, instanța de recurs menționează că admiterea cererii de revizuire în condițiile expuse mai sus, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil, garantate de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Pe cale de consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ relevă că procedura de revizuire prevăzută de art. 449-453 CPC servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției, care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6 § 1 CEDO, între altele, că o soluție definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată, ca excepție de la acest principiu este doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea

circumstanțelor fundamentale și obligatorii (cazul Brumărescu contra României nr.28342/95; cazul Roșca contra Moldovei nr.6276/020).

Din considerentele menționate, cât și dat fiind faptul că argumentele din cererea de recurs la fel sunt lipsite de suport legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 1 februarie 2018.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului din Republica Moldova.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 1 februarie 2018, în cauza civilă la cererea Societății pe Acțiuni „Avicola Bucovăț” împotriva Societății pe Acțiuni „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” cu privire la întoarcerea executării.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecători

Dumitru Mardari

Luiza Gafton